

[Poul Schlüter.]

det efter vor opfattelse ske på den måde, at Kina overtog Formosas permanente sæde i sikkerhedsrådet, mens Formosa forblev som almindeligt medlem af FN. Men meget tyder desværre på, at Kina selv ikke for tiden er villig til at indtræde som medlem af FN og dermed påtage sig de forpligtelser, FN-pagten pålægger medlemslande, og at stå direkte ansigt til ansigt med repræsentanterne for alverdens befolkninger og deres ønsker om systematik og samordning af al international udvikling. Men det tidspunkt nærmer sig, hvor der foreligger den fornødne majoritet for Kinas optagelse i FN, og hvor det derfor bliver en vigtig opgave — også en opgave i al ubeskedenhed for den danske regering — at gøre, hvad gøres kan for at bidrage til at bevæge Kina til at acceptere et medlemskab og dermed en begyndende opgivelse af den isolering, som ikke vedblivende må være verdens folkerigeste nations på én gang privilegium og handicap.

De Forenede Nationer har i de senere år ved nogle lejligheder vist sig i stand til at bringe militære konflikter til ophør, men oftest uden at man har kunnet fremtvinge en varig løsning af de politiske problemer, som lå bag konflikten. I alle tilfælde har det været tydeligt, at sikkerhedsrådets chance for en indsats beroede på, at de to supermagter kunne blive enige. Det er gang på gang blevet understreget, at FN ikke kan optræde som en stærkere organisation, end medlemslandene og især supermagterne gør den til. Når jeg alligevel sporer spæde tegn til en begyndende styrkelse af FN's muligheder i verdenspolitikken, begrunder jeg det med, at der i løbet af det sidste par år har vist sig en tendens, især hos uforpligtede lande, til i mindre grad end før at benytte sig af det udadvendte, man kan kalde det tale- og resolutionsmageri i generalforsamlingen, som sjældent har ført til resultater, fordi det har været i skærende misforhold til de virkelige magtforhold og befolkningsfordelingen i verden. Denne tendens var klar under generalforsamlingens tilbageholdenhed med at behandle Mellemøstenkrisen i konkurrence med sikkerhedsrådet og tillige over for ikke-spredningsspørgsmålet, som samtidig har været til realitetsbehandling i 18 møgts

udvalget. Denne tendens må det være en dansk opgave i FN at bidrage til at videreudvikle. Det er nødvendigt at fastslå, at der sjældent er kommet noget positivt ud af de initiativer, som visse grupper af lande i takt med stigningen i antallet af FN-medlemmer har forsøgt med generalforsamlingen som det bærende midtpunkt på trods af de virkelige magtforhold.

Men selv i sikkerhedsrådets stil og arbejds-måde kan man spore en ændring i retning af at lægge mindre vægt på rådets debatter og større vægt på de underhåndsforhandlinger, som kan finde sted i de fredelige lokaler bag rådets mødesal. Som medlem af sikkerhedsrådet bør Danmark bidrage til, at denne ændrede metodik udvikles, fordi alt tyder på, at der på denne måde lettere nås frem til resultater end gennem de hede verbalduelle, som ofte blot bringer parterne længere bort fra hinanden.

I øvrigt tjener det vist næppe noget formål på nuværende tidspunkt at forcere en afgørende beslutning frem i det gamle spørgsmål om fordelingen af kompetencen mellem sikkerhedsrådet og generalforsamlingen. Jeg tror, at den danske regering gør klogt i at virke for opretholdelse af status quo, så længe der ikke foreligger enighed mellem stormagterne. Dette standpunkt udelukker jo ikke, men muliggør netop, at der, dersom nye fredsbevarende operationer måtte vise sig nødvendige, kan handles på det hidtidige „uniting for peace“-grundlag.

Men i det lange løb kommer man næppe uden om at gennemføre ændringer i FN's pagt, som kan gøre organisationen til en ganske anderledes effektiv organisation. Det er naturligt for mig at foreslå, at de nordiske lande indtræder i et samarbejde omkring udarbejdelsen af ændringsforslag til FN-pagten. I det konservative folkeparti har vi den opfattelse, at sådanne ændringer bl. a. må sigte mod at forbedre det økonomiske grundlag for FN's virksomhed og effektivisere reglerne om, at intet land kan bevare sin stemmeret, medmindre det har betalt de medlemsbidrag, som er pålignet i henhold til pagten. Samtidig må der ske en afklaring af vilkårene for udsendelse af FN-tropper. Lande, der i fremtiden ønsker FN-garantier for deres territoriale sikkerhed, bør være villige til at modtage FN-